

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI (w klasach 4 – 8)

Oceny będą wystawiane za następujące formy aktywności:

- prace klasowe,
- kartkówki,
- inne tj.: odpowiedzi ustne, aktywność na lekcji, przygotowanie do konkursów, prace dodatkowe.

Prace klasowe

- Są obowiązkowe i przeprowadzane po zakończeniu każdego działu.
- Są zapowiedziane i zapisane w dzienniku lekcyjnym z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
- Materiał obejmuje wiadomości z całego działu; czas trwania ok. 45 minut.
- W przypadku uzasadnionej nieobecności (np. choroba) na pracy klasowej uczeń pisze ją w najbliższym terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły. Jeśli uczeń nie zgłosi się na napisanie zaległej pracy klasowej w uzgodnionym terminie wówczas nauczyciel sam decyduje (bez uprzedniego powiadomienia), kiedy uczeń będzie ją pisał.
- W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej ucznia na pracy klasowej (w szczególności ucieczka z lekcji) nauczyciel sam zdecyduje (bez uprzedniego powiadomienia), kiedy uczeń będzie ją pisał.
- Poprawioną pracę uczeń otrzymuje do wglądu.
- Wszystkie prace uczniów są przechowywane przez nauczyciela. Uczniowie i ich rodzice (opiekunowie prawni) mogą je zobaczyć i otrzymać szczegółowe uzasadnienie wystawionej oceny oraz sposobu i możliwości poprawy (uczeń – lekcja, konsultacje; rodzic (opiekun prawny) – konsultacje, zebranie).

Kartkówki

- Nie muszą być zapowiedziane i nie podlegają poprawie; czas trwania do 20 minut.
- Obejmują zakres materiału do 3 ostatnich tematów lekcyjnych.
- Uczeń nieobecny w szkole w dniu pisania kartkówki ma obowiązek napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem (w przypadku nieobecności usprawiedliwionej), nie później niż w ciągu 1 tygodnia od powrotu do szkoły lub w terminie wskazanym przez nauczyciela, bez uprzedniego powiadomienia (w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej).

Odpowiedzi ustne

- Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia.
- Materiał obejmuje 3 ostatnie tematy lekcyjne; w przypadku lekcji powtórzeniowej materiał obejmuje cały dział, z którego jest powtórzenie.
- Uczeń ma czas na zastanowienie się.
- Dodatkowe pytania naprowadzające obniżają ocenę.
- Uczniowie mogą oceniać odpowiedzi i uzasadniać swoje oceny, jednakże to nauczyciel dokonuje ostatecznej oceny.

Aktywność ucznia

- Wszelkie zauważalne na lekcji starania uczniów: np. zgłaszanie się do odpowiedzi, aktywne uczestnictwo w lekcji, poprawne formułowanie wniosków, szybkość i poprawność rozwiązywania problemów może być nagradzana oceną pozytywną lub „+” (trzy „+” ocena bardzo dobra).

- Przejawy celowego rozpraszania uwagi innych uczniów, jawne okazywanie braku chęci do czynnego udziału w zajęciach może być „nagradzne” oceną negatywną z aktywności lub „-” (trzy „-” ocena niedostateczna).

Nieprzygotowania

- Uczeń może zgłosić 3 nieprzygotowania w semestrze.
- Przez nieprzygotowanie do zajęć rozumie się brak zeszytu, brak zeszytu ćwiczeń, brak przyrządów do geometrii, brak gotowości do odpowiedzi ustnej.
- Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania w dniu, w którym jest zapowiedziana praca klasowa lub kartkówka.
- Uczeń, który zgłosił przed lekcją nieprzygotowanie jest zwolniony z odpowiedzi ustnej w tym dniu oraz z pisania niezapowiedzianej kartkówki. Uczeń jest zobowiązany uzupełnić braki na lekcję następną.
- Uczeń unikający zajęć z przedmiotu (uciekający z lekcji) może być poproszony do odpowiedzi w dowolnym czasie wyznaczonym przez nauczyciela.
- Nieobecność w szkole nie zwalnia ucznia z obowiązku uzupełnienia wiadomości, które nauczyciel ma prawo skontrolować na najbliższej jednostce lekcyjnej lub w wyznaczonym dla ucznia terminie.
- Po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (od jednego tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany na dwóch pierwszych lekcjach, po zgłoszeniu tego faktu nauczycielowi.

Poprawa ocen

- Poprawa oceny jest dobrowolna.
- Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem; poprawa musi nastąpić w terminie do 2 tygodni od czasu oddania poprawionej pracy klasowej. Uczeń może poprawić ocenę tylko jeden raz; ocena z poprawy jest wpisana do dziennika lekcyjnego obok oceny niedostatecznej. W sytuacjach wyjątkowych uczeń może, na swoją prośbę, poprawić ocenę dopuszczającą lub dostateczną.
- Poprawą uzyskanej oceny niedostatecznej z kartkówki jest pozytywna ocena z pracy klasowej (z zakresu materiału obejmującego materiał kartkówki).
- Oceny niedostateczne uzyskane z odpowiedzi ustnych uczeń może poprawić otrzymując pozytywne oceny z następnych odpowiedzi ustnych.
- Szczególne przypadki dotyczące poprawy ocen zgłaszane przez uczniów mogą być rozpatrywane indywidualnie przez nauczyciela.

Uwagi końcowe

- Ocenianiu ucznia towarzyszy komentarz słowny nauczyciela w celu wyeliminowania wszelkich niejasności i ukazaniu, co uczeń umie i co powinien uzupełnić.
- Nauczyciel zachęca uczniów do dokonywania samooceny posiadanej wiedzy i umiejętności.
- Końcowa ocena (średnioroczna lub roczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, tylko jest wynikiem systematycznej oceny pracy ucznia (średniorocznej lub rocznej), czego odzwierciedleniem są oceny cząstkowe; przedmiotem oceny ucznia jest suma posiadanych wiadomości i umiejętności, których zakres jest określony programem nauczania, wynikającym z podstawy programowej.
- Przy ustalaniu oceny średniorocznej lub rocznej największą rolę odgrywają oceny z prac klasowych i testów sprawdzających.
- Nie przewiduje się możliwości poprawy ocen z wszelkich form pracy ustalonych z uczniami, jeżeli uczeń notorycznie opuszcza (bez usprawiedliwienia) zajęcia lekcyjne i wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu.
- Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.

- Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii (lub orzeczenia) poradni psychologiczno-pedagogicznej obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe.
- Szczegółowe informacje: o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce, występujących trudnościach dydaktyczno-wychowawczych, uzdolnieniach, dotyczące wskazówek pracy z uczniem itd. udziela nauczyciel rodzicom (prawnym opiekunom) poprzez bieżącą informację za pośrednictwem wychowawcy klasy, podczas indywidualnych rozmów z rodzicami (opiekunami prawnymi) w dniu zebrania lub w czasie konsultacji.
- Nauczyciel informuje wychowawcę klasy (w zależności od sytuacji – dyrektora szkoły) o aktualnych osiągnięciach ucznia oraz sytuacjach wymagających jego zdaniem interwencji. W przypadku powtarzających się niepowodzeń szkolnych ucznia nauczyciel we współpracy z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, psychologiem (ewentualnie z dyrektorem szkoły) i rodzicami (opiekunami prawnymi) ustala przyczynę niepowodzeń i sposób ich przezwyciężenia (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela przedmiotu, kwalifikacja do zespołu dydaktyczno-wyrównawczego (o ile taki jest), współpraca z rodzicami, współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną).

Uwaga!

Nauczyciel może zadać uczniowi pisemną lub praktyczno-techniczną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny. Nauczyciel jest zobligowany do sprawdzenia nieobowiązkowej pracy domowej ucznia (w przypadku jej wykonania przez ucznia), a następnie do przekazania mu informacji co zrobił dobrze, co wymaga poprawy, a także jak powinien się dalej uczyć.

Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania

- PSO może podlegać ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenie każdego cyklu edukacyjnego.

Kryteria ocen z matematyki

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności matematyczne w zakresie realizowanych treści określonych podstawą programową oraz spełnia co najmniej dwa z poniższych warunków:

- ✓ sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań, w tym nietypowych i problemowych o bardzo dużym stopniu trudności,
- ✓ proponuje nietypowe rozwiązania zadań,
- ✓ jest zawsze starannie przygotowany do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy,
- ✓ rozszerza swoje zainteresowania matematyczne, poszerza zdobytą wiedzę, np. uczestnicząc w zajęciach koła matematycznego lub zajęciach dodatkowych dla uczniów zdolnych,
- ✓ bierze udział w konkursach wiedzy matematycznej i osiąga w nich sukcesy.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności matematycznych określonych podstawą programową oraz:

- ✓ sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań typowych oraz tych o dużym stopniu trudności, a także potrafi stosować je w nowych sytuacjach,
- ✓ sprawnie posługuje się definicjami, terminologią i symboliką matematyczną,
- ✓ posiada umiejętności czytania i rozumienia tekstów matematycznych, analizowania, uogólniania i wyciągania wniosków,
- ✓ prace klasowe pisze w większości na oceny bardzo dobre,
- ✓ systematycznie przygotowuje się do zajęć i bierze w nich aktywny udział.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który opanował zdecydowaną większość wiedzy i umiejętności matematycznych określonych podstawą programową oraz:

- ✓ sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania i problemy matematyczne,
- ✓ poprawnie posługuje się terminologią i symboliką matematyczną,
- ✓ zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela,
- ✓ zadania wykonuje starannie w sposób przemyślany, czytelny i jasny,
- ✓ prace pisemne pisze w większości na ocenę dobrą,
- ✓ w miarę systematycznie przygotowuje się do zajęć i stara się brać w nich aktywny udział.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności matematyczne zawarte w podstawie programowej w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się matematyki oraz:

- ✓ rozwiązuje samodzielnie typowe zadania o podstawowym lub średnim stopniu trudności,
- ✓ zna i potrafi zastosować praktycznie podstawowe wiadomości,
- ✓ prace klasowe pisze w większości na ocenę dostateczną,
- ✓ przygotowuje się dość systematycznie do zajęć i stara się brać w miarę aktywny udział w lekcji.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności matematyczne zawarte w podstawie programowej, jednakże nie przekreśla to możliwości uzyskania podstawowej wiedzy z matematyki w ciągu dalszej nauki oraz:

- ✓ rozwiązuje – często przy pomocy nauczyciela – zadania typowe, o niewielkim stopniu trudności,
- ✓ wykazuje się znajomością podstawowych pojęć, definicji, wzorów, algorytmów działań,
- ✓ prace klasowe pisze w większości na ocenę dopuszczającą,

- ✓ bierze udział w zajęciach zespołu dydaktyczno-wyrównawczego (jeżeli został do niego zakwalifikowany),
- ✓ w miarę swoich możliwości aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności matematycznych wynikających z podstawy programowej, co uniemożliwia dalszy proces zdobywania i rozszerzania jego wiedzy matematycznej oraz:

- ✓ nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć, definicji, algorytmów działań,
- ✓ nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych zadań lub ćwiczeń,
- ✓ wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu: często jest nieprzygotowany do zajęć, nie pracuje podczas lekcji.

Uwaga!

Dla uczniów posiadających opinię lub orzeczenie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wymagania wynikające z programu nauczania, a określone podstawą programową zostaną dostosowane do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i psychofizycznych.

Wystawienie oceny śródrocznej i rocznej

Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Przedmiotem oceny ucznia jest suma posiadanych wiadomości i umiejętności, których zakres jest określony programem nauczania. Nauczyciel wystawiając ocenę uwzględnia:

- stopień opanowania materiału,
- wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków,
- postępy ucznia i jego psychofizyczne predyspozycje i możliwości,
- aktywność na lekcji,
- systematyczność i pilność,
- samodzielność pracy,
- prezentacje przez niego własnej pracy,
- rozwiązywanie dodatkowych problemów,
- udział ucznia w zaplanowanym ocenianiu (sprawdziany – kartkówki, prace klasowe).

Uwaga!

Ocena z testu sprawdzającego przeprowadzonego przez nauczyciela na koniec zajęć dydaktycznych może być wpisana do dziennika i wpływa na ocenę roczną.

Ocena z diagnozy edukacyjnej może być wpisana do dziennika w procentach lub w stopniu, jednakże nie wpływa na ocenę śródroczną lub roczną.

Ocenę śródroczną (roczną) wystawia nauczyciel zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

**UZUPEŁNIENIE DO PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA
Z PRZEDMIOTÓW
MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR NR 13 W BĘDZINIE
DOTYCZĄCE PRACY Z UCZNIEM CUDZOZIEMSKIM**

- Uczeń może korzystać podczas lekcji ze słownika dwujęzycznego.
- Nauczyciele w komunikacji z uczniem, przy formułowaniu zadań, będą używać języka instrukcji (krótkie, proste, jasne polecenia, np. przeczytaj, wybierz, ułóż, oblicz, narysuj).
- Formułowane pytania będą skierowane w sposób jasny, krótki oraz dostosowany do poziomu znajomości języka polskiego; podobnie będą udzielane informacje zwrotne dla ucznia.
- Nauczyciele będą stosować podczas pracy materiał ikonograficzny (zdjęcia, mapy, wykresy, schematy) przy wyjaśnianiu zagadnień tematycznych oraz będą włączać ucznia w pracę zespołową i dostosowywać instrukcje do jego językowych umiejętności.
- Akceptowane będą różne formy wypowiedzi ucznia świadczące o zrozumieniu zagadnienia (nawet jednowyrazowa czy błędna gramatycznie); gramatyka traktowana będzie w sposób funkcjonalny.
- Wskazane jest wydłużenie czasu pracy ucznia, w miarę potrzeb i jego możliwości.
- Umiejętności językowe ucznia przy jego ocenianiu nie będą uwzględniane.

UZUPEŁNIENIE DO PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

ZASADY OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH W OKRESI NAUKI ZDALNEJ I HYBRYDOWEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR NR 13 W BĘDZINIE

Opracowane sposoby sprawdzania umiejętności są zgodne z rozporządzeniem ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczegółowych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz Wewnętrzny Systemem Oceniania Szkoły Podstawowej nr 13 w Będzinie.

1. Nauczanie przebiega w optymalnych dla ucznia warunkach i indywidualizuje tempo uczenia się.
2. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze będą realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nauczyciel kontaktuje się z uczniami poprzez:
  - e-dziennik,
  - platformę Microsoft,
  - inne, wybrane przez nauczyciela narzędzia do nauki zdalnej.
3. Nauczyciel będzie uwzględniał pojawiające się trudności techniczne w związku z kształceniem na odległość i w miarę możliwości dostosuje sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności do indywidualnych sytuacji. Brane będą pod uwagę aktywność, systematyczność i postępy ucznia.
4. Uczeń i rodzice (opiekunowie prawni) mają możliwość konsultacji online z nauczycielem prowadzącym zajęcia w terminie ustalonym z nauczycielem.

Określa się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

- ✓ samodzielna praca uczniów np. karty pracy, ćwiczenia, rozwiązywanie zadań,
- ✓ odpowiedzi ustne w trakcie lekcji online,
- ✓ testy online,
- ✓ dodatkowa aktywność (zdania dodatkowe),
- ✓ jeśli czasowo uczeń nie miał dostępu do materiałów z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, to należy wykonać zlecone zadania w wyznaczonym przez nauczyciela innym terminie,
- ✓ brak odesłania pracy w określonym terminie (bez uzasadnionego powodu) skutkuje oceną niedostateczną,
- ✓ prace przesyłane przez ucznia do nauczyciela powinny być wykonane samodzielnie, dotyczyć zadanego materiału oraz czytelne,
- ✓ każda wysłana praca powinna zawierać imię i nazwisko ucznia oraz klasę,
- ✓ uczeń ma prawo poprawić ocenę,
- ✓ zaliczenia w/w form pisemnych i ich poprawy odbywać się będą w wyznaczonym przez nauczyciela terminie,
- ✓ w przypadku choroby ucznia lub innych okoliczności uniemożliwiających terminowe przestanie prac np. awaria sprzętu, rodzic (opiekun prawny) jest zobowiązany zgłosić ten fakt nauczycielowi lub wychowawcy klasy i ustalić z nauczycielem nową formę oraz termin zaliczenia,
- ✓ nauczyciel, w przypadku wątpliwości, może zweryfikować samodzielność wykonanej pracy ucznia,

- ✓ wszystkie oceny uzyskane w czasie zdalnego nauczania są ważne i uwzględniane będą przy ocenie śródrocznej/rocznej,
- ✓ w przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nauczyciel uwzględnia ich możliwości i potrzeby określone w opiniach lub orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- ✓ szczególne przypadki zgłaszane przez uczniów mogą być rozpatrywane indywidualnie przez nauczyciela.